

ศูนย์วิทยบริการ สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช

ปัจจัยการบริหารที่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานครู
เทศบาลเมืองปากพอง

จิราภรณ์ ยอแสงรัตน์

เลข	371,106
เรียก	03721
หนังสือ	9544 ค.ร.
เลข	116890
วัน เดือน ปี	14 ส.ย. 2545

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

ปีการศึกษา 2544

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช

ISBN 974 - 8180 - 90 - 5

**ADMINISTRATIVE RESOURCES RELATING WITH MOTIVES IN JOB
PERFORMANCE OF THE TEACHERS IN PHAKPHANANG MUNICIPALITY**

JIRAPORN YOSANGRAT

**Presented in Partial Fulfillment of the Requirement for the Master
of Education Degree in Educational Administration**

Graduate School, Rajabhat Institute Nakhon si Thammarat

Academic Year 2001

ISBN 974 - 8180 - 90 - 5

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยการให้ความช่วยเหลือ แนะนำเป็นอย่างดียิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไมตรี จันทรา และอาจารย์นิรันดร์ อินทร์ทอง ที่ได้กรุณาได้รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ทั้งยังได้สละเวลาในการช่วยชี้แนะ ปรับปรุง แก้ไข จนสำเร็จด้วยความสมบูรณ์เรียบร้อย ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณอย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธงชัย มาศสุพงศ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิต ปรุโสคม ผู้ช่วยศาสตราจารย์อุคม อักษรนิศย์ ดร.มลิวลัย สมศักดิ์ ดร.วีรวรรณ ศิริจิรการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล นิมสุวรรณ ดร.อมร เพ็งใหญ่ อาจารย์นิศยารัตน์ กงนาถิก รองศาสตราจารย์วิมล คำศรี ตลอดจนเจ้าหน้าที่บัณฑิตวิทยาลัยทุกท่านที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือ แนะนำและให้ความสะดวก ในการทำวิทยานิพนธ์นี้ ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรพล เรืองรอง คุณพินิจ สังข์พันธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์เหม ทองชัย ที่ได้กรุณาพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม อีกทั้งขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียน ตลอดจนคณะครูอาจารย์โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนคร นครศรีธรรมราช ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการทดลองใช้แบบสอบถามเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณผู้บริหาร โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองปากพองและผู้อำนวยการโรงเรียน คณะครูอาจารย์ทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดจนให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามด้วยความตั้งใจอย่างดียิ่ง

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้อันเป็นที่รัก และบุตรทั้งสองที่เป็นกำลังใจ ช่วยเหลือสนับสนุนในทุกด้านจนกระทั่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์อันพึงเกิดขึ้น จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบอบตักการะแต่ผู้บังเกิดเกล้า ครูอาจารย์ องค์กรเครือข่ายของผู้บริหาร เพื่อนนักศึกษาทุกคนและผู้มีพระคุณทุกท่าน

นางจิราภรณ์ ยอแสงรัตน์

บทคัดย่อ

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ปัจจัยการบริหารที่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานครูเทศบาลเมืองปากพอง
ผู้วิจัย	นางจิราภรณ์ ยอแสงรัตน์
สาขา	การบริหารการศึกษา
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไมตรี อินทรา
กรรมการที่ปรึกษา	อาจารย์นิลรัตน์ อินทร์ทอง

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาระดับการใช้ปัจจัยการบริหาร (2) ศึกษาระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานครู (3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหาร และ (4) ศึกษาปัจจัยการบริหารที่ใช้เป็นตัวพยากรณ์แรงจูงใจในการปฏิบัติงานและสร้างสมการพยากรณ์แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานครูเทศบาลเมืองปากพอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายบริหารโรงเรียน จำนวน 15 คน และครูปฏิบัติการสอน จำนวน 128 คน รวมทั้งหมด 143 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า การวิเคราะห์ข้อมูลกระทำโดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1. การใช้ปัจจัยการบริหารของพนักงานครูเทศบาลเมืองปากพอง อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.30
2. แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานครูเทศบาลเมืองปากพอง อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.39
3. ปัจจัยการบริหารมีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานครูเทศบาลเมืองปากพอง ในระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001
4. ปัจจัยการบริหารที่ใช้เป็นตัวพยากรณ์แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานครูเทศบาลเมืองปากพองได้คือ ภาวะผู้นำ คน และวัสดุอุปกรณ์ ซึ่งสามารถร่วมกันพยากรณ์แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานครูเทศบาลเมืองปากพองได้ร้อยละ 73.40 ได้สมการพยากรณ์แรงจูงใจดังนี้

4.1 สมการในรูปคะแนนดิบ

แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน = $1.1538 + .3552(\text{ภาวะผู้นำ}) + .1835(\text{คน}) + .1299(\text{วัสดุอุปกรณ์})$

4.2 สมการในรูปคะแนนมาตรฐาน

แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน = $.5652(\text{ภาวะผู้นำ}) + .2413(\text{คน}) + .1711(\text{วัสดุอุปกรณ์})$

ABSTRACT

The Title	Administrative Resources Relating with Motives in Job Performance of the Teachers in Phakphanang Municipality.
The Author	Mrs. Jiraporn Yosangrat
Program	Educational Administration
Thesis Chairman	Assistant Professor Dr.Maitree Jantra
Thesis Advisor	Miss Nilrat Inthong

The objective of this research were (1) to study the level of administrative resources, (2) to study the level of motives in job performance (3) to study the administrative resources related of the motives in job performance, and (4) to seek the administrative resources as predictors for the motives in job performance of the teachers in Phakphanang Municipality. The samples used in this study were 15 administrative teachers and 128 teachers, totalling 143. The instruments used to collect data were rating-scale questionnaires. The data were analyzed by means of frequencies, percentages, arithmetic means, and stepwise multiple regression analysis.

The findings were:

1. The utilization of administrative resources of the teachers in Phakphanang Municipality was at the moderate level with the average of 3.30.
2. The motives in job performance of the teachers in Phakphanang Municipality were at the moderate level with the average of 3.39.
3. The administrative resources were related positively with the motives in job performance of the teachers in Phakphanang Municipality at the higher level at the .001 level of significance.
4. The administrative resources predicting the motives in job performance were leadership, manpower and materials. They could predict 73.40 percent of the variation in the motives in job performance of the teachers in Phakphanang Municipality. The equations were :
  - 4.1 The equation in the form of unstandardized coefficients:
The motives = 1.1538 + .3552 (leadership) + .1835 (manpower) + .1299 (materials)
  - 4.2 The equation in the form of standardized coefficients :
The motives = .5625 (leadership) + .2413 (manpower) + .1711 (materials)

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ช
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ขอบเขตการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ประโยชน์ของการวิจัย.....	7
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
ตอนที่ 1 การจัดการศึกษาของเทศบาล.....	10
การบริหารเทศบาล	10
การบริหารการศึกษาของเทศบาล.....	10
การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดเทศบาล.....	13
ตอนที่ 2 ปัจจัยการบริหาร	14
คน	14
เงินหรืองบประมาณ.....	19
วัสดุอุปกรณ์	21
การจัดการ	26
ภาวะผู้นำ.....	28

บทที่	หน้า
ตอนที่ 3 แรงงูใจในการปฏิบัติงาน.....	32
ความหมายของแรงงูใจ.....	32
ลักษณะของแรงงูใจ.....	32
ประเภทของแรงงูใจ.....	33
ความสำคัญของแรงงูใจในการทำงาน.....	33
กระบวนการงูใจ.....	35
ทฤษฎีแรงงูใจที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน.....	36
ตอนที่ 4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	52
งานวิจัยในประเทศ.....	52
งานวิจัยต่างประเทศ.....	53
3. วิธีการดำเนินการวิจัย.....	55
ประชากร.....	55
กลุ่มตัวอย่าง.....	55
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	56
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ.....	57
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	59
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	61
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	66
ตอนที่ 2 ระดับปัจจัยการบริหารและแรงงูใจในการปฏิบัติงาน.....	67
ตอนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับแรงงูใจในการปฏิบัติงาน.....	69
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ.....	71

บทที่	หน้า
5. สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	84
สรุปผลการวิจัย.....	86
อภิปรายผลการวิจัย.....	87
ข้อเสนอแนะ	94
บรรณานุกรม.....	97
ภาคผนวก	103
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	104
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	106
ประวัติผู้วิจัย.....	118

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 ระดับความต้องการและการตอบสนองตามทฤษฎีของมาสโลว์.....	39
2 ปัจจัยที่สร้างความพึงพอใจและความไม่พึงพอใจในการปฏิบัติงาน.....	41
3 เปรียบเทียบลักษณะของผู้ได้บังคับบัญชาตามทฤษฎี X และทฤษฎี Y	44
4 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณค่า ความคาดหวังและการเชื่อมโยงกับการงูใจ.....	46
5 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของครูปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายบริหาร โรงเรียนและ ครูปฏิบัติการสอน สังกัดเทศบาลเมืองปากพอง.....	56
6 จำนวนและร้อยละสถานภาพของพนักงานครูเทศบาลเมืองปากพอง	66
7 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของปัจจัยการบริหารและแรงงูใจ ในการปฏิบัติงานของพนักงานครูเทศบาลเมืองปากพอง	68
8 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับแรงงูใจในการปฏิบัติงานของ พนักงานครูเทศบาลเมืองปากพอง	70
9 ค่าสถิติของข้อมูลจากปัจจัยการบริหารที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสู่สมการพยากรณ์แรงงูใจ ในการปฏิบัติงาน ของพนักงานครูเทศบาลเมืองปากพอง โดยภาพรวม.....	72
10 ค่าสถิติของข้อมูลจากปัจจัยการบริหารที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสู่สมการพยากรณ์แรงงูใจ ในการปฏิบัติงานด้านความสำเร็จของงาน ของพนักงานครูเทศบาลเมืองปากพอง.....	73
11 ค่าสถิติของข้อมูลจากปัจจัยการบริหารที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสู่สมการพยากรณ์แรงงูใจ ในการปฏิบัติงานด้านการ ได้รับการยอมรับนับถือ ของพนักงานครูเทศบาลเมืองปากพอง.....	74
12 ค่าสถิติของข้อมูลจากปัจจัยการบริหารที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสู่สมการพยากรณ์แรงงูใจ ในการปฏิบัติงานด้านลักษณะของงาน ของพนักงานครูเทศบาลเมืองปากพอง.....	75
13 ค่าสถิติของข้อมูลจากปัจจัยการบริหารที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสู่สมการพยากรณ์แรงงูใจ ในการปฏิบัติงานด้านความรับผิดชอบ ของพนักงานครูเทศบาลเมืองปากพอง.....	76
14 ค่าสถิติของข้อมูลจากปัจจัยการบริหารที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสู่สมการพยากรณ์แรงงูใจ ในการปฏิบัติงานด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงานของพนักงานครูเทศบาลเมืองปากพอง..	77
15 ค่าสถิติของข้อมูลจากปัจจัยการบริหารที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสู่สมการพยากรณ์แรงงูใจ ในการปฏิบัติงานด้านเงินเดือน ของพนักงานครูเทศบาลเมืองปากพอง.....	78

ตาราง

หน้า

- 16 ค่าสถิติของข้อมูลจากปัจจัยการบริหารที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสู่สมการพยากรณ์แรงจูงใจ
ในการปฏิบัติงานด้านนโยบายและการบริหาร ของพนักงานครูเทศบาลเมืองปากพอง.....79
- 17 ค่าสถิติของข้อมูลจากปัจจัยการบริหารที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสู่สมการพยากรณ์แรงจูงใจ
ในการปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชา
ของพนักงานครูเทศบาลเมืองปากพอง 80
- 18 ค่าสถิติของข้อมูลจากปัจจัยการบริหารที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสู่สมการพยากรณ์แรงจูงใจ
ในการปฏิบัติงานด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน ของพนักงานครูเทศบาลเมืองปากพอง....81
- 19 ค่าสถิติของข้อมูลจากปัจจัยการบริหารที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสู่สมการพยากรณ์แรงจูงใจ
ในการปฏิบัติงานด้านการปกครองบังคับบัญชา ของพนักงานครูเทศบาลเมืองปากพอง.....82